

גאווה דיגע רעיונות

פרשת ויצא תשפ"ג, עלון מס' 462

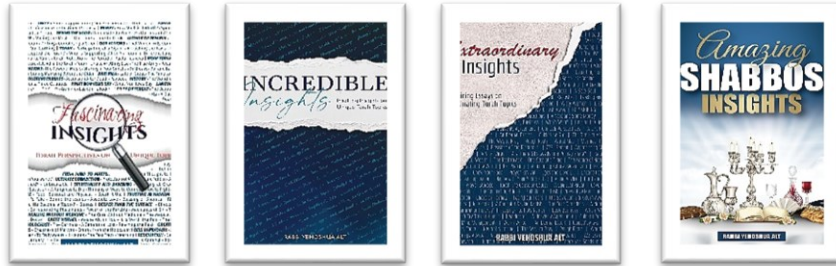
צו קויפן איינער פון דער מחבר'ס ספרים, און באשטעלן אז עס זאל אנקומען ביי דיין טיר, ביטע שיק אן אימייל צו:

valt3285@gmail.com

אדער קענט איר קוקן ביי:

<https://amzn.to/3eyh5xP>

(וואו איר קענט אויך זעהן די באריכטן)

מיר פארשפרייטן הערליכע דברי תורה איבער דעם גלאָב

קאנאדע • טשילע • טשיינא • טשעכיי • ענגלאנד • פראַנקרייך • דייטשלאַנד • גיבראַלטאַר • האַלאַנד • בראזיל • ארגענטינע • עסטרייך • אויסטראַליע • בעלגיע • אונגארן • אינדיאַ • ארץ ישראל • איטאליע • מעקסיקא • פאַנאַמאַ • פּוילן • רוסלאַנד • דרום אפריקע • שווייץ • אוקריינאַ • פאראייניגטע אראבער עמיראטעס • ארצות הברית • ווענעזועלאַ

צו פארבינדן די טויזנטער לייענער און באקומען די גליונות בחינם, אָדער צו שיקן הערות אָדער תשובות, ביטע פארבינדט אייך מיט הרב יהושע אַלט YALT3285@GMAIL.COM

דער גליון ווערט געליינט אין זעקס קאנטינענטן און אין איבער פערציג לענדער ארום דער וועלט. לעילוי נשמת הרב שלום דובער בן הרב יצחק ז"ל והרב צבי בן הרב שמואל זאנוויל ז"ל

This newsletter can also be viewed at <https://bit.ly/3z9qF5E>.

דעם נוזלעטער קען מען אויך זען אויף אידיש ביי <https://bit.ly/38RvdTI>

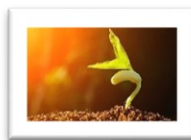
Pour voir ou télécharger la version Française: <https://parshasheets.com/?s=Fascinating+Insights>.

אפשר לקרוא את עלון זה בעברית באתר: הורדות-עלונים/רעיונות-מדהימים-הורדות-עלונים/ <https://www.dirshu.co.il/category/>
דער מחבר ערלייבט און שטיצט סיי ווער עס וויל פארשפרייטן דעם גליון צו דעם ציבור.

איביגע לעבן

פארוואס באגראָבן מיר מתים? אויך, איז קבורה מער ווי בלויז אַ מיטל פון באַזייטיגן וואס בלייבט פון א מענטש?

קבורה איז אַן אַקט פון באַהאַלטן און אפּוואַרטן. מער ספּאַסיפיק, באַגראַבן נעמט עפעס אוועק פון וואס ווערט דערזעהן מיט דעם דערוואַרטונג אַז עס וועט דעמאָלטס שפּראַצן, די וואַרצלן וועלן וואַקסן טיף אין די ערד און נאָך א לענגערע צייט ווידער אַרויסקומען. קבורה איז נישט אַן אַקט פון באַזייטיקונג ווי עס איז געווען אַמאָל, אָבער אַ אַקט פון איינפלאַנצען.

ס'איז כדאי צו באַמערקן אז חז"ל (כריתות י.) רופן א "רחם" - א קבר. די גמרא (ברכות טו:) זאגט אז וויבאלד דער רחם איז מקבל שטילערהייט און געבט לעבן מיט א גרויסן געוויין, קומט אויס אז דער קבר וואס באקומט מיט גרויס געוויין מוז זיכער אויך געבוירן א נייע לעבן.

דער אויבערשטער האָט באשאפן דעם מענטש צו לעבן אויף אייביג (רמב"ן, בראשית ב, יז). כאָטש אַז דער זינד פון אדם הראשון האט געבראכט מיתה פאַר דער גשמיות'דיגע גוף פון א מענטש, זיין פּאָטענציעל פאַר אייביגע לעבן בלייבט. תחיית המתים קערט איבער דעם פּאָטענציעל צו אן עכטע זאך. אין דער מאַמענט פון תחיית המתים, וועט דער מענטש אַרויסקומען פון דער קבר וואס האט אים ביז יעצט באַהאַלטן, אַלס אַ לעבעדיגער מענטש. דורך דעם טויט ווארט דער מענטש אויף זיין אייגענער ווידער-געבורט. ווען אַ מענטש שטאַרבט, ווערט ער נישט פאַרשווינדען, אַנשטאַט, גייט ער ווייטער צו דער קומענדיגער שלב פון זיין אייביגן עקזיסטענץ.

די תורה באַפעלט אויסצובאַהאַלטן זיין גוף אויף אן ארט וואס איז א פּאַסיגע סביבה אפּצו-ווארטאן זיין ווידעראויפּשטיין. די ערד סימבאלעזירט פּאָטענציעל אין דעם זינען אַז כאָטש עס האט אין זיך גארנישט ספּעציעל, און פּאַקטיש איז עס אין אַ לייטאַנט שטאַט, פאַרמאגט עס די מאַכט צו וואַקסן זאכן און טראַגן פּרוכט. ווען אַ מענטש שטאַרבט, קערט ער זיך צוריק צו אַ וועלט פון פּאָטענציעל און ער איז באַגראָבן אין דעם באַדן וואָס איז דער מקור פון זיין געבורט, ווייל די ערד פון די באַדן רעפּריזענטירט פּאָטענציעל. אַלס אַ לעבעדיגן בשר ודם וואס גייט העכער פון אלע צעטיילונגען, איז דער מענטש באַגראַבן אין דער ערד ביז דער צייט ווען זיין פּאָטענציעל ווערט ווידער אַנטדעקט און פאַרווירקלעכט - דאס מאל דורך תחיית המתים.

טיפער ווי טעכניש

די פּאַלגענדע באווייזט וואָס איז טיפער אפילו כאָטש עס קען אויסזעהן טעכניש.

1) די נקודה פון "קמץ" רעפריזענטירט "דין", וואס איז פארמאכט צו שפע (קמץ מיינט פארמאכט) בשעת "פתח" סימבאליזירט "חסד", וואס איז אפען צו שפע. דערפאר זאגן מיר נישט משיב הרוח ומוריד הגשם, (ער מאכט דעם ווינט בלאזן און דער רעגן פאלן). מיט א קמץ ווייל עס איז דער דער נאטור פון הקב"ה צו טוהן גוטס, און נישט צו זיין פארמאכט און א קמץ ווי א קמץ! אַנשטאַט זאָגן מיר משיב הרוח ומוריד הגשם, מיט א סגול, וואָס באווייזט אויף חסד, ווי געוויזן אין די נקודות אונטער די וואָרט "חסד" וואָס זענען ביידע סגול. מיר ווילן עס זאָל זיין גשמי ברכה. נאכדעם וואס מיר זאגן משיב הרוח ומוריד הגשם, זאגן מיר מכלכל חיים בחסד, ער האלט לעבן בחסד.

2) אויב די ערשטע אותיות פון א ווארט זענען "בגד כפת", האָבן זיי א דגש (א פינטל אין די אות, ווי בן). הוץ אויב עס קומט נאָך די אותיות אהו"י (ווי אַן בן יגה [שמות כ"א, ל"א]), ווי עס איז נישטא א דגש אויפ'ן אות ב'. 2). עס פעלט אותיות פון פארשידענע ווערטער צוליב אונזערע פילע זינד וואס האבן געברענגט גלות. זיי זענען "ה" און "ו" פון י-ה-ו-ה, דער "א" פון "כסא" (ווי עס שטייט "כס י-ה", דער שטוהל פון דער אויבערשטער, שמות י"ז, טז), "י" פון ירושלים (צפניה א, ד) און "ו" פון אליהו (מלאכי 3: 23). די פעלענדיגע אותיות זענען אהו"י. דער בני יששכר זי"ע (תמוז אב ב, ח) זאָגט אונז אַז נאָך די אותיות "אהו"י" האָבן מיר נישט קיין אותיות מיט א דגש, ווייל א דגש באַצייכנט שטאַרקייט, שטרענגן צדק (דין) ווי עס ווערט רעפריזענטירט מיט זיין שטאַרקע אויסשפראַך (דער קלאַנג ווי ס'הערט זיך די ווארט). דאס איז אין קאַנטראַסט צו די קלאַנגען וואָס האבן אַ ווייכע פּראָנאַנסיאַישאַן. איינמאַל מיר באַקומען די פעלענדיגע אותיות צוריק, וועט דין מער נישט געוועלטיגן (די שטאַרקייט פון דין) אין דער וועלט. די אותיות — אהו"י — האבן א גימטריא פון 22, די זעלבע צאל טעג אין די דריי וואכן, די צייט ווען מיר טרויערן איבערן דעם בית-המקדש (וואס האט גורם געווען גלות).

3) צו פארוואנדלען א ווארט אין צוקונפטיגע זמן (עתיד), זענען פארהאן פיר אותיות וואס מיר נוצן (איך וועל היטן - אשומר, זי וועט היטן - תשמור, ער וועט היטן - ישמור, מיר וועלן היטן - נשמור). די פיר אותיות זענען ת, נ, א, י - תנאי, ווייל דאָס איז וואָס עס טוט, ס'איז ווי מען טוט באַשליסן די צוקונפֿט.

4) ווען דער אות "א" איז געשטעלט אין די אָנהייב פון אַ פּועל (ווערב), טוט עס וויזן ווער ס'טוט די פעולה. צום ביישפּיל, "א" אין די אָנהייב פון די פּועל - שמר (היטן), קאַנווערט די וואָרט, צו איך וועל האַלטן. דער אות "א" רעפריזענטירט דער אויבערשטער'ס איינציגע מאכט, ווער ס'געבט דער כוח פאר דער מענטש וואס פירט אויס די פעולה. זיין פלאץ אין די אָנהייב פון די ווערב געבט דער מענטש פאַראַנטוואָרטלעך פֿאַר פּאָסיפּירן דעם באַזונדערע פעולה. דער אות "א" איז אויסגעקליבן געווארן צו פארטרעטן דעם "אני", כדי אונטערשטרייכן, אז דער מענטש וואס טוט די דאזיגע אקציע, באקומט זיין כוח נאר פון דער אויבערשטער, ווייל אן דעם רצון הבורא קען קיינער נישט דורכפירן קיין אקציע.

5) דער ערשטער גאַנג פון דריי פאַרשידענע נקודות זענען די חולם (i), די שורוק (i) און די חיריק (i). יעדער פון די נקודות רעפריזענטירט פאַרשידענע אַספּעקטן שייַך צו איינער פון די דריי ספּערן פון באשאַפונג. די העכסטן ספּער וואס איז פול מיט מלאכי השרת איז קעגן דער חולם. דער חולם פארנעמט דעם העכסטן פאזיציע צווישן אלע פינטלעך און ווערט געשטעלט איבערן אות. עס רעפריזענטירט די פאַרמירונג פון די הייליגע און העכערע הימלישע ספּער. אין דערצו, די אותיות פון דאס וואָרט "חולם" זענען די זעלבע ווי חולם, אַ שטאַט אין וואָס אַ מענטש קען שפּירן העכערע ג-טליכע אנטפלעקונגען.

דער ווייטערדיגע ספּער, אין וואס ליגט די פּלאַנאַטערי אַרביט, קאַראַספּאַנדס צו די שורוק. דער שורוק געפינט זיך צענטראַל, אזוי ווי די מיטל הימלישע ספּערעס פון די פּלאַנעטן. דעם ספּער פאַרבינד די העכערע און נידעריגער ספּערן. דערפֿאַר, ווען מיר מישן די אותיות פֿונעם וואָרט "שורוק", באַקומען מיר "קשר", אַ פֿאַרבינדונג, וואָס ווייזט אָן אַז זיין שטעלע פֿאַרבינדט צוזאַמען דעם חולם און דעם שורוק. עס איז פונקט ווי דער ספּער פון די פּלאַנאַטערי אַרביטס וואָס פאַרבינדן די ספּערן פון אויבן און אונטן.

דער נידעריגסטער ספּער, אונזער פיזישע וועלט, שטימט מיט דעם חיריק, וואס איז אונטער דעם (נידעריגסטן) אות. ווען מען מישט די אותיות פונעם וואָרט חיריק, באַקומען מיר "קרח" - אייז - וואָס איז באַגראָבן לעבעדיק אונטער דער ערד, דער נידעריגסטער פונקט, פונקט ווי דער חיריק וואָס ווערט געשטעלט אויפ'ן נידעריגסטן פּלאַץ. אויב מיר אראַנזשירן דאס ווארט ווידער, באַקומען מיר דאס ווארט, "רחוק", ווייט, ווייל די וועלט — איז דאס ווייטסטע פון די אויבערשטע וועלטן. די וואָרט "חיריק" קען אויך ווערן "חקר", צו פֿאַרשן און צו פרעגן. אין דעם גשמיות'דיגן וועלט, דער מענטש מיט זיין פאַרשטאַנד כּסדר פאַרשט און טראכט פון נייע גרעניצן פון וויסנשאַפט.

קרױנען אויף די אותיות

עס זענען פארהאן געוויסע אותיות אין א ספר תורה וואס זענען באצירט מיט תגין - קרוינען, וואס מען שטעלט אויפ'ן אות. יעדער קרוין געמט די פֿאַרעם פון אַ דינע ווערטיקאַל שורה עהנליך צו די אות "ז". דער מגן דוד ערקלערט אַז די נוצן פון קרוינען פאר די אותיות ערפילן די זעלבע ראָלע ווי די שורשים פון א פּלאַנצונג. די ווארצלען ציען נוטריאַנטס פון דעם באָדן וואס געבט זיי די מעגליכקייט צו וואַקסן. דער היפּך איז ביי די תגין, די קרוינען פירן זיך ווי פּילטערס דורך וואָס עס לאזט רוחניות אַראָפּגיין דורך די צען ספירות אין דעם גוף פון די אותיות אליין.

כאָטש די קרוינען זעהן אויס נישט אזוי וויכטיג, זיי אַנטהאַלטן אין זיי אַ ריזיגע סומע פון תורה. דאס ווערט קלאר פאַרשטאַנען פון דער גמרא (מנחות כט:): וואס זאגט אונז וועגן רבי עקיבא אז ער וועט מפרש זיין אויף יעדן קרוין פיל הלכות: שְׁעֵתִיד לְרַשׁ עַל פֶּל קוֹץ נְקוּץ תְּלִי תְּלִים שֶׁל הַלְכוֹת. צו פֿאַרשטיין דעם קענען מיר מאַכן אַ פֿאַרגלייך מיט וואָס מיר האָבן היינטיגע צייטן. א קליינטשיק טשיפ קען האַלטן אַ ריזיגע סומע פון אינפֿאַרמאַציע. אין אַן ענלעכן זינען, אַנטהאַלטן די קליינטשיק קרוינען אין די אותיות פון א ספר תורה אַ ריזיגע סומע פון אינפֿאַרמאַציע.

ר' אלט זכה ללמוד תחת הרה"ג מרדכי פרידלענדער זצ"ל והוסמך לרבנות על ידי הרה"ג זלמן נחמיה גולדברג זצ"ל. ר' אלט הוציא ארבע ספרים במגוון נושאים בענייני יהדות ומחשבת ישראל. כתביו מופיעים באנגלית, אידיש, עברית, גרמנית וצרפתית.